

СТАНОВИЩЕ

От проф. Дарина Зиновиева, Институт за държавата и правото, БАН
и ПУ "П. Хилендарски"
относно дисертационен труд на тема:

ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, КОИТО ПОДАВАТ СИГНАЛИ ЗА НАРУШЕНИЯ В ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПОЛША

от д-р **ЛУЦИЯ КОБРОН-ГАЗЬОРОВСКА**

за придобиване на научна степен „доктор на науките“

Професионално направление 3.6. "Право"

ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ПУБЛИЧНОПРАВНИ НАУКИ“ КЪМ ВАРНЕНСКИ

СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ

1. Общи данни

Докторантът Луция Корбон е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и ал.3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ. Завършила е право. Има научна степен „доктор“. Темата на дисертацията не повтаря настоящата тема.

2. Оценка и характеристика на научния труд

Дисертацията има последователна и логична структура. Състои се от увод, четири глави, заключение и библиография, като заключението съдържа обобщения и изводи.

В дисертационния труд са ползвани над 300 литературни източника, съдебна практика на ЕС и Полша.

Представеният автореферат вярно и точно отразява съдържанието и приносите на дисертационния труд.

В уводната част авторът очертава целите на изследването- да анализира в дълбочина процеса на подаване на сигнали за нередности и да обоснове изводи за позитивните или негативни резултати в този процес.

Полезността на труда е безспорна както за Полша, така и за България и държавите в ЕС. Авторката се фокусира и върху Директивата за защита на лицата, подаващи сигнали за нарушения, което е допълнителен аргумент за полезността на труда.

Така в дисертацията авторката правилно подлага на критика тесния материалноправен обхват на директивата, а именно 12 области на държавното управление. Заслужава положителна оценка предложението ѝ за разширяване обхвата на защита, като напр. изводите ѝ относно сигналите по повод условията на труд, здравето и безопасността на работниците.

Луция Корбон сравнява модела на подаване на сигнали за нередности, който е утвърден в Полша, наречен концепция за

лоялност. В този аспект тя сравнява модела на подаване на сигнали и в България, като онагледява с примери от законодателството на България.

Изводите за защитата на правата на гражданите, които подават сигнали следва да се оценят положително.

Добър е анализа на дефиницията за подаване на сигнал в Директивата, в законодателството на Полша и в държавите членки. Изводите на авторката, че понятието не е еднакво, както и това, че се нуждае от прецизиране, са правилни и трябва да се оценят положително.

Интерес представлява частта от изследването, в която авторката прави добър анализ на въпроса каква защита следва да се предостави на лицата, подаващи сигнали за нарушения.

Друг интересен въпрос, изследван от авторката е този за ролята на "подаването на сигнали за нередности", както в правен аспект, така и в аспект на социологията на правото.

Също така особено важен практически въпрос е този за негативните последици, които може да понесе лицето, което подава сигнал. Авторката специално е разгледала проблема в трудовоправните отношения, когато служител подава сигнал, свързан с нередности на работното си място. Тя анализира и законодателството на САЩ, като именно от него и от практиката предлага редица идеи *de lege ferenda* - имуществена награда, защита от уволнение само поради подаден сигнал и др.

Положителна оценка следва да се даде на анализа относно теста за обществен интерес, анализите в различните сфери като

публичните финанси, корупция в частния сектор, корупция в политическите среди, националната сигурност.

3. Критични бележки:

Препоръчвам на авторката да анализира въпроса до каква степен лицето, което подава сигнал го засяга лично и до каква степен трябва да го засяга. Този въпрос има отношение по повод органа, който трябва да разгледа фактите и аргументите, които съдържа сигнала. Също авторката може да коментира дали понятието „правен интерес“ на подателя на сигнала има значение, с оглед започване на производство по разглеждане на сигнала.

На следващо място авторката може да коментира какви са законовите предпоставки органът, получил сигнала да откаже законосъобразно да разгледа същия и да се произнесе по него?

Тези бележки не омаловажават научната стойност на дисертационния труд.

В обобщение, считам, че научният труд на **ЛУЦИЯ КОБРОН-ГАЗЬОРОВСКА** притежава научноизследователска и научно-приложна стойност. Проличава умението на автора да борави свободно с материята в правото и в социологията на правото, да предлага оптимизиране на съществуващото законодателство на Полша и на ЕС. Този интердисциплинарен подход на изследването заслужава висока оценка, поради постигнатите от това по-всеобхватни научно-приложни резултати.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

С оглед посоченото по-горе, изразявам категоричната си позиция, че кандидатът д-р **ЛУЦИЯ КОБРОН-ГАЗЬОРОВСКА** отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и на ППЗРАСРБ.

Гласувам положително и призовавам научното жури да гласува положително **ЛУЦИЯ КОБРОН-ГАЗЬОРОВСКА** да придобие научната степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.6. Право във ВСУ.

28. Декември 2024 г.

/проф. Дарина Зиновиева/